

Koulutusaiheet 2008

Haun arvostelu

- Ajokokeen säännöt 18.3.
- Hakutyöskentelyn seuraaminen on ehdoton edellytys oikean numeron määrittämiseksi
 - Hakeeko oikeaa eläintä
 - Pysytään haun ”tuntumassa”
- Arvostelun tarkoitus on kerätä tietoa jalostusta varten
- Antamallaan numerolla tuomari kertoo näkemyksensä koiran hakuominaisuudesta
- Ominaisuuden arvostelussa on pystyttävä erottamaan huippusuoritukset ja heikot suoritukset tavanomaisista suorituksista, jotta jalostukselle saadaan oikeaa tietoa
- Kaikkien ominaisuuksien arvostelussa käytettävä koko arvosteluasteikkoa:
 - Erinomainen 10-9 (5)
 - Erittäin hyvä 8-7 (4)
 - **Hyvä 6-5 (3)**
 - Välttävä 4-3 (2)
 - Heikko 2-1 (1)
- Haun tarkoituksena on jäniksen löytäminen
 - Oleellista on tehokkuus ja tuloksellisuus
 - Hosuva, liian hidas ja tehoton työskentely tai yöjäljeltä eksyminen vaikeuttavat ajettavan löytämistä
- Hakunumero kertoo palkintotuomarin käsityksen siitä, kuinka hyvä löytäjä koira on
- Haun arvostelulla tarkoitetaan hakutyöskentelyn seuraamista, sen oikeudenmukaista arviointia ja muistiin merkitsemistä
- Hakutyöskentely arvostellaan kaksiosaisena:

• 1. Haku ilman yöjälkeä

• 2. Hakutyöskentely yöjäljellä

Haku ilman yöjälkeä

- Haku ilman yöjälkeä = kylmä haku
- Arvioidaan koiran kykyä löytää yöjäljet tai kyky löytää jänis jäljettömässä maastossa
- Näyttävä ja nopea liikkuminen ei välttämättä ole hyvän haun tunnusmerkki

- Koiran on löydettävä itsenäisesti yöjälki myös heikon jäniskannan alueilla
 - Koiran on tarvittaessa ”tartuttava” myös heikkoon yöjälkeen
- Sinnikäs, jälkitarkka tai ilmavainuun perustuva hakutyöskentely johtaa usein tulokseen
- Hyvää:
 - Tehokkuus
 - Tuloksellisuus
 - Sopiva laajuus
 - Sopiva yhteydenpito ohjaajaan
- Huonoa:
 - Hitaus tai puurtaminen
 - Liiallinen vauhti
 - Liian laaja toiminta-alue
 - Lähihakuisuus
 - Ohjaajasta piittaamaton hakutyöskentely

Hakutyöskentely yöjäljellä

- Arvioidaan koiran kykyä löytää jänis yöjäljestä jäljittämällä tai taito mennä suoraan jäniksen makuulle (ilmavainuinen työskentely)
- Kiitettäväksi tai hyväksi yöjälkityöskentelyksi arvostellaan suoritus, jossa:
 - Koira etenee olosuhteisiin nähden sopivasti
 - Jänis löytyy nopeasti
 - Useasti ja normaaleissa olosuhteissa ns. ”näkölähtö”
- Hyvää:
 - Tehokkuus
 - Tuloksellisuus
 - Varmuus
 - Keskittymiskyky
 - Määrätietoisuus
 - Järkevyys
 - Nopea löytäminen
 - Taito pysyä yöjäljellä
 - Hyvän jäniskannan alueilla
 - Huonon jäniskannan alueilla
- Huonoa
 - Puurtaminen
 - Yöjäljen hukkaaminen
 - Yöjäljen jättäminen
 - Liiallinen vauhti
 - ”koheltaminen”
 - Keskittymiskyvyn puute
 - Yöjäljen jättäminen tai turha vaihtaminen
 - Olosuhteisiin nähden liiallinen jälkitarkkuus johtaa useasti pitkään yöjälkityöskentelyyn
 - Aika ei riitä

Haun arvostelu

- Haku ilman yöjälkeä ja hakutyöskentely yöjäljellä arvostellaan erikseen omille apusarakkeilleen

- Lopullinen hakunumero ei välttämättä ole apusarakkeiden yhteenlaskun tulos
 - Apusarakkeiden numerot antavat raamit lopulliselle hakunumerolle
 - Palkintotuomari arvioi kokonaissuorituksen perusteella kuinka hyvä löytäjä koira on
 - Arvosteluasteikko säännöissä
- Hakutyöskentelyyn käytetty aika:
 - Nopea ajettavan löytyminen on erinomaisen hakutaidon tunnusmerkki
 - Nopea ja tehokas löytäjä saa useasti näkölähdön
 - Kiitettävän tai hyvän löytökyvyn omaava koira pystyy kokonaishakuajan puitteissa löytämään kaksi ajettavaa
 - Normaalisti hakuaikaa jää runsaasti käyttämättä
- Hakutyöskentelyyn käytetty aika:
 - Minuuttitaulukkoa, jonka mukaan hakunumero voitaisiin tarkasti määrittellä ei voi palkintotuomariohjeissa antaa
 - Hyvät olosuhteet eivät laske numeroa, huonot voivat nostaa
 - Hyvä löytäjä (numero 6-5) löytää ajettavat huonoissakin olosuhteissa
 - Arvostelussa on huomioitava:
 - Sää-, keli- ja maasto-olosuhteet
 - Yöjäljen pituus ja vaativuus
 - esteet
 - Jäniskannan runsaus
 - Yöjälkien määrä
 - Täysin jäljetön maasto

Tulokseton (=tyhjä) haku

- Tyhjää maastoa ei ajokokeissa pitäisi periaatteessa olla
- Maastojen kelpoisuudesta vastaavat:
 - Koetoimikunta ja koetoimitsija (maastot etukäteen testattuja)
 - Oppaat tai maaston tuntevat tuomarit
- Mahdottomassa tilanteessa 90 minuutin sääntö tai varamaastoon siirtyminen
- Jos hakuerään jää niin vähän aikaa, ettei suoritusta pysty arvioimaan, käytetään arvostelussa viivaa. Pääsäännön mukaan arvostelu tehdään numerolla
- Varamaastoon siirtyminen, jollei koiraa voida koetella arvotussa maastossa
 - Ilmoitus ylituomarille
- 90 minuutin sääntö
 - **Poikkeustapauksessa koira voidaan kytkeä ja siirtyä uuteen paikkaan, kun vähintään 90 minuuttia on kulunut irtilaskun alusta. Edellytykset palkintotuomarin ohje 2.3.**

Haun arvostelu

- Hakutyöskentelyn seuraaminen
 - Arvostelun edellytyksenä on hakutyöskentelyn seuraaminen
 - Nykyään käytäntö muuttunut

- Tutka/ GPS- laitteet (eivät ole arvostelutyökaluja)
 - Muodostuu helposti virheellinen käsitys metsästysinnosta
 - Hakutyöskentely sopivan laajaa kun ajo lähtee kuuloetäisyydeltä
 - Hyvä koira ottaa sopivasti ohjaajaan yhteyttä haussa , ellei yöjälkeä ole löytynyt
 - Hyvä hakija löytää yöjäljen itsenäisesti, eikä sitä tarvitse kuljettaa ruokintapaikalta toiselle
- Tulokseen johtanut haku on aina parempi kuin tyhjä haku
- Tulokseton hakusuoritus johtuu yleensä koiran taidottomuudesta löytää yöjälki tai ajettava
- Tuloksettomasta hakutyöskentelystä ei voi antaa välttävää hakunumeroa (4-3) parempaa kuin tarkan harkinnan jälkeen hyvin perustelluissa poikkeustapauksissa -erityiset tilanteet tai poikkeusolosuhteet